

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město, Tel. +420 257 042 094,
ID datové schránky: qr9ab9x, e-mail: arbitr@finarbitr.cz, https://www.finarbitr.cz

Navrhovatel

Instituce

UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s.
IČO 649 48 242
Želetavská 1525/1
140 00 Praha 4

Č. j. FA/SR/PS/928/2018 - 26

Praha 3. 4. 2019

Nález

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 20. 12. 2017 podle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi na návrh Navrhovatele proti Instituci, vedeném podle tohoto zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, o náhradě nemajetkové újmy, kterou měla Instituce Navrhovateli způsobit tím, že blokovala peněžní prostředky na platebním účtu, který pro něj vedla, protože exekuce příkázáním pohledávky z platebního účtu byla neoprávněná, o náhradě škody za opožděné provedení platebního příkazu a o náhradě ušlého zisku z promarněné investice, takto:

Návrh se podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítá.

Odůvodnění:

1 Předmět řízení před finančním arbitrem a zkoumání podmínek řízení

Navrhovatel se domáhá po Instituci náhrady nemajetkové újmy, kterou mu měla Instituce způsobit tím, že blokovala peněžní prostředky na platebním účtu, který pro něj vedla, protože exekuce příkázáním pohledávky z platebního účtu Navrhovatele byla neoprávněná, náhrady škody ve výši 450.000 Kč za prodlení s provedením platebního příkazu, které poškodilo jeho procesní postavení a poskytlo časový prostor pro opožděné zkompletování podkladů Obvodního soudu Praha 10 k postoupení a odeslání soudní dokumentace, a náhrady ušlého zisku jako ztráty z promarněné investice, protože mu Instituce nevydala písemné potvrzení, že může disponovat peněžními prostředky na účtu ve výši disponibilního zůstatku.

Finanční arbitr pro účely posouzení podmínek řízení zjistil, že Navrhovatel a Instituce uzavřeli dne 26. 6. 2014 Smlouvu o zřízení a vedení konta Premium (dále jen „Smlouva o účtu“), na základě které Instituce pro Navrhovatele vede účet č. ■ (dále jen „Účet“).

Finanční arbitr nezjistil, že by se nedílnou součástí Smlouvy o účtu ke dni jejího uzavření nestaly Obecné obchodní podmínky UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., v tomto případě účinné ode dne 1. 1. 2014, Produktové obchodní podmínky pro účty a platební styk UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., v tomto případě účinné ode dne 1. 1. 2014, Produktové obchodní podmínky pro poskytování produktů přímého bankovníctví UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., v tomto případě účinné ode dne 1. 1. 2014, Produktové obchodní podmínky pro vydávání a používání platebních karet UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., v tomto případě účinné ode dne 1. 1. 2014 a Produktové obchodní podmínky pro vedení osobních kont pro klienty small business UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., v tomto případě účinné ode dne 1. 1. 2014.

Smlouva o účtu je smlouvou o účtu podle § 2662 an. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“). Smlouva o účtu je současně rámcovou smlouvou o platebních službách podle § 74 odst. 1 písm. a) zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů, resp. ve znění účinném do dne 12. 1. 2018 (dále jen „zákon o platebním styku“), a stejně tak je ode dne 13. 1. 2018 smlouvou o platebních službách podle § 127 písm. a) zákona č. 370/2017 Sb., o platebním styku (dále jen „nový zákon o platebním styku“), neboť Instituce se zavázala provádět pro Navrhovatele platební transakce ve smlouvě předem neurčené; podle článku 5.3 Produktových obchodních podmínek pro účty a platební styk UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s účinných ode dne 1. 1. 2014 platí, že „[k]lient je oprávněn nakládat s peněžními prostředky na účtu prostřednictvím příkazů k zúčtování či platebních prostředků dle ust. 11 a 12 Produktových podmínek pro účty a platební styk, příp. na základě zvláštní smlouvy též prostřednictvím jiných platebních prostředků“. Smluvní vztah mezi Navrhovatelem a Institucí je vztahem mezi uživatelem platebních služeb a poskytovatelem platebních služeb.

Účet, který Instituce pro Navrhovatele vede, je platebním účtem podle § 2 odst. 1 písm. b) zákona o platebním styku, resp. nového zákona o platebním styku, neboť slouží k provádění platebních transakcí podle § 2 odst. 1 písm. a) zákona o platebním styku, resp. nového zákona o platebním styku, tj. k vložení peněžních prostředků na platební účet, k výběru peněžních prostředků z platebního účtu a převodu peněžních prostředků.

Převod peněžních prostředků je platební službou ve smyslu § 3 odst. 1 písm. c) bodu 2., příp. písm. d) bodu 2. zákona o platebním styku. Navrhovatel vystupuje ve vztahu k Institucí jako plátce (tj. ten, z jehož účtu byly peněžní prostředky odepsány), Instituce vystupuje ve vztahu k Navrhovateli jako poskytovatel platebních služeb plátce. Platební příkaz dává příjemce, v tomto případě exekutor, a to v podobě exekučního příkazu.

Finanční arbitr považuje Navrhovatele za spotřebitele podle § 1 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, protože nezjistil, že by Navrhovatel v právním vztahu s Institucí, který je předmětem tohoto řízení, nevystupoval jako fyzická osoba, která nejedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti, jak definují spotřebitele hmotněprávní předpisy.

Instituce je bankou podle zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o bankách“), tedy osobou oprávněnou mimo jiné poskytovat platební služby. Jelikož finanční arbitr při zkoumání podmínek řízení nezjistil žádné skutečnosti, které by zpochybnil, že Instituce v předmětném smluvním vztahu vystupuje v postavení poskytovatele platebních služeb, považuje finanční arbitr Instituci za instituci ve smyslu § 3 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi.

Finanční arbitr je tedy příslušný k rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí, protože se jedná o spor mezi spotřebitelem a poskytovatelem platebních služeb při poskytování platebních služeb ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 3 odst. 1 a 2 zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“), dána pravomoc českého soudu.

4 Tvrzení Navrhovatele

Navrhovatel tvrdí, že „[v] rámci občanskoprávního sporu [...] jsem proti rozsudku Městského soudu v Praze čj. ■ ze dne 30. 9. 2016 podal [...] dovolání k Nejvyššímu soudu ČR. Nejvyšší soud ČR dne 30. 5. 2017 informoval právní zastoupení obou stran o přijetí dovolání a o odložení exekuce do doby vynesení jeho konečného rozhodnutí v meritů věci. To se stalo 23. srpna 2017 a obě strany o rozsudku NS ČR byly informovány dne 17. října 2017. [...] Nicméně žalovaní oslovili exekutorský úřad ■ [...] a dne 21. dubna 2017 získali nestandardním způsobem souhlas exekučního soudu Praha 1 se zahájením exekuce.“

Navrhovatel tvrdí, že „[o] zablokování účtů v UCB jsem byl informován v následujících květnových dnech via facti, resp. citovaným exekutorským výnosem. [...] Autor exekutorského výnosu vydal a 7. 12. 2017 doručil „vyrozumění“ o zániku svého exekučního pověření.“

Navrhovatel tvrdí, že „[o]d prvopočátku komunikace [...] jsem namítal neopodstatněnost a řadu stupňujících se právních pochybení obsažených v exekučním výměru a jednání exekutorského kandidáta [...] nestandardní způsob získání exekutorského pověření [...]; flagrantní vedení exekučního řízení proti všem bankovním účtům [...]; [...] neinformování o exekuci ze strany exekutora; odmítnutí dvou návrhů v exekuci povinného na odložení exekuce [...] a návrhu na zastavení exekuce [...]; zjevné zneužití údajů tvořících bankovní tajemství [...]; [...] náklady řízení asertivně uložil v exekuci povinnému [...]; odvolání v exekuci povinného řešil Městský soud, který [...] celou exekuci zastavil a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů [...].“

Navrhovatel tvrdí, že „[s] oběma bankovními institucemi jsem od uvalení exekuce vedl operativní korespondenci upozorňující na jejich nepochopitelnou pasivní interpretaci zákonné povinnosti o postoupení údajů o bankovních účtech, kterými po mých výhradách de facto po dobu exekuce a až do současnosti kryjí protiprávní postup exekutorského kandidáta. Pasivita obou bank a jejich opuštění obezřetnosti ze zřejmých protiprávností exekučního titulu a postupu exekutorského kandidáta tak zejména zavedly vzniku škody z nutnosti přeorganizovat minimální (udržovací) financování chodu domácnosti, z úniku informací (viz § 31 odst.1 ex. řádu) o adresátech bankovních operacích, struktuře a rozsahu mou osobou bankám financí a údajů třetím osobám, [...] a UCB blokovala finanční prostředky zjevně překračující „povinnou“ [...] mařících možnost mých potencionálních bankovních investic. [...] jednání UCB mě poškozují v naplňování mých dokonce předjednaných investičních záměrů s nemalými finančními dopady; ve světle vývoje kauzy „pseudoexekuce“ mi zpětně vznikají nad „opožděným“ plněním platebního příkazu z přelomu ledna/února 2017, za který se banka písemně omluvila, ale pro soudní instanci to byl důvod výtky za opožděnou úhradu; až nemístně ironicky působila letní telefonická konverzace ze strany UCB o mé „bankovní pasivitě“ (žádné operace s účty), ale bylo mi odmítnuto vydat potvrzení, že ze „zbytkem účtů mohu nakládat“ (což by bylo ve zjevném rozporu s § 44 a) nesmí s účty nakládat [...].“

Navrhovatel tvrdí, že „[i]gnorování mého požadavku na seznámení se s předpisy, pravidly, metodikou bankovních postupů v případech zjevných exekutorských pochybení [...] ve mně prohlubuje pocity ztráty důvěry v české bankovní instituce a důslednou ochranu bankovního tajemství jako jednoho z principů komerčního bankovníctví v české ekonomice. [...].“

Navrhovatel namítá, že „exekutorský kandidát obdržel od obou jmenovaných bank plné údaje o mých bankovních účtech [...]; obě bankovní instituce přes informace o právních pochybeních a likvidačním charakteru této exekuce [...]; požadoval jsem po oznámení srpnového Rozsudku Nejvyššího soudu ČR odblokování provozních účtů u Komerční banky i u UCB a.s. nad povinnou částku [...] bez jakékoliv odezvy s odkazem, že to vše závisí na jednání exekutorského kandidáta, [...]; dovolil jsem si požádat o seznámení s kodexem/metodickým návodem k zajištění obezřetnosti banky [...] opět bezvýsledně; [...] protiprávním jednáním exekutorského kandidáta je moje jméno uvedeno v nejrůznějších databázích a seznamech flagrantně poškozujících moji čest a bezúhonnost [...]; [...] evidentně pasivním postojem obou bank, [...] které ani v jednom případě nepřipustily a nepodnikly nic pro potřebu ochrany bankovního tajemství a ochrany klienta ([...] UCB v listopadu alespoň odkázalo na snahu exekutorského kandidáta kontaktovat), vzniklo zjevné ohrožení důvěryhodnosti v institut bankovního tajemství, ochrany klienta banky před zjevnou protiprávností exekutora/ů s následkem jeho poškození práv, dobré pověsti v rozsahu značné nehmotné újmy.“

Navrhovatel požaduje „návrh [...] k obnovení jistoty v důvěru v zachování a obnovení důvěry a spolehlivosti vůči osobě navrhovatele; návrh [...] k satisfakci za nehmotnou újmu plynoucí

z jejich pasivity vůči právním pochybením exekutorského kandidáta; návrh UCB na kompenzaci vzniklé ztráty z předjednané investiční aktivity z důvodu nejasností „nakládání“ s převislými finančními prostředky nad „povinnou částku“; [...] doložení úspěšnosti návrhů [...] k obnovení reputace z důvodu protiprávního jednání exekutorského kandidáta [...].“

Navrhovatel dále doplnil, že Instituci „[n]epožádal o vyplacení částky odpovídající dvojnásobku životního minima“ a „[c]ítované možné zákonné prostředky vázané na životní minimum jednotlivce jsou v porovnání se zablokovanými prostředky nedůstojné a nic neřeší.“

Navrhovatel dále upřesnil, že „[u] UCB přímé poškození považuji v zmaření připravované bankovní investice z důvodu nemožnosti nakládat s „nad blokovanými prostředky“. [...].“

Navrhovatel tvrdí, že se „cítím se poškozený za zcela ojedinělé a flagrantní zpoždění platebního příkazu UCB z 27. ledna 2017 [...] s cca 14 denním zpožděním, které poškodilo mé procesní postavení a poskytlo časový prostor pro opožděné zkompletování podkladů Obvodního soudu Praha 10 k postoupení a odeslání soudní dokumentace pro dovolání k Nejvyššímu soudu ČR, čehož protistrany využili k provedení úkonů spojených s podáním nadbytečné exekuce [...] z pasivního předání požadovaných informací o mých bankovních účtech, neboť exekutorský kandidát obdržel info o všech účtech vedených v UCB [...]“ a požaduje „plný text písemné informace, kterou UCB exekutorskému kandidátovi předala vč. data předání, uvedení jmen bankovních představitelů, kteří tyto údaje verifikovali; [...] vysvětlení a nápravu postupu UCB [...] jak právně ochránila svého klienta; doložení aktivní obrany UCB klienta [...] aby mi UCB oficiálně sdělila, že nejsem na jejich „blacklistech nespolehlivých/exekucí postižených „seznamech registrován“.“

Navrhovatel doplnil, že považuje „za poškození osobnostních práv postup poškozující mé právo na ochranu soukromí a života, vyzařením majetkových poměrů a jako osobní neštěstí, kdy jsem ztratil kontrolu nad svými finančními zdroji sloužícími jako životní pojistka na budoucnost. Za zvlášť poškození svého osobnostního práva považuji ztrátu důvěry v tuto bankovní instituci. Jen formální elektronickou komunikaci o nemožnosti nic dalšího učinit považuji za faktické pohrdání s klientem. Za majetkovou újmu u účtu č. ■■■ považuji ušlý zisk z promarněné předjednané investice ve výši...asi roku předešlého? nebo průměr (2000 Euro), pokud by Instituce dostala své povinnosti, že blokace se netýkala disponibilních prostředků nad exekuční výměr a vedla se mnou konstruktivní a věcný dialog ve věci blokace a investice. Zpožděná platební transakce v praxi znamenala poskytnutí mimořádné procesní výhody žalovaných, kteří v mezidobí, než Obvodní soud platbu zaregistroval a vypravil podkladovou dokumentaci na adresu Nejvyššího soudu ČR, vykonstruovali „exekuční řízení“, které Nejvyšší soud ČR po obdržení podkladů okamžitě odložil z důvodů hrozící závažné majetkové újmy, aby následně celé soudní řízení zrušil v celém rozsahu. Exekuční titul zněl na částku 269 000Kč, 70 000Kč náklady exekutora, náklady advokáta 9000Kč a vlastní náklady 20 000Kč. Souhrnně částka škody 450 000 Kč.“

Navrhovatel po seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí doplnil, že „navrhovatel považuje za neprofesionální obsah a argumentaci UCB a.s. obsažené ve vyjádřeních [...] alibisticky vyvinující banku ze zjevných chybných, zamlčujících a matoucích stanovisek a vyjádření. Dostalo se mu možnosti k osobnímu setkání s vrcholovým představitelem UCB [...] Navrhovatel se musí ohradit nad tvrzením UCB o existenci Telebankingu, který nikdy neměl a nevyužíval [...] za zjevné klamání, mlžení a odpoutání pozornosti navrhovatel označuje argumentaci o „možnosti operativního zjišťování disponibilního zůstatku“. Konec konců jeho naléhavá reakce ze 14. května 2017 [...] je důkazem, že situaci na svém internetovém bankovníctví sledoval a reagoval. [...] Za neakceptovatelnou považuje navrhovatel argumentaci [...] o neexistenci nahrávky telefonátu navrhovatele s bankou, a musí v tomto světle označit zvukový obsah cituji „...nahrávka je monitorována za účelem zkvalitnění služeb“ za nedůstojnou marketingovou klamavou informací [...] že uváděnými

skutečnostmi a úkony se UCB a.s. plně nevypořádala s objasněním možnosti disponovat s přebytkem [...].“

6 Tvrzení Instituce

Instituce namítá, že dne „3. 5. 2017 obdržela Instituce do své datové schránky od Soudního exekutora ■ [...] Exekuční příkaz č. ■ [...]. Tímto Exekučním příkazem exekutor rozhodl o provedení exekuce příkázáním pohledávky z účtu navrhovatele č. ■. Instituci jím bylo přikázáno, aby od okamžiku jeho doručení z postiženého účtu až do výše vymáhané pohledávky, jejího příslušenství, nákladů oprávněného a nákladů exekuce nevyplácel peněžní prostředky, neprováděl na ně započtení a ani jinak s nimi nenakládal. V souladu s tím Instituce tentýž den zablokovala na předmětném účtu příslušný obnos. K odblokování zajištěných prostředků došlo dne 7. 12. 2017 na základě Vyrozumění soudního exekutora o zániku pověření k provedení exekuce [...], který Instituce obdržela do své datové schránky tentýž den.“

Instituce namítá, že „vystupovala v předmětném exekučním řízení jako poddlužník a jako takový má povinnosti, které jí ukládá zákon, které v daném případě neporušila. V žádném případě jí nepřislouží jakkoliv do řízení zasahovat, natož postup exekutora kontrolovat, což jí v návrhu Navrhovatel vyčítá.“

Instituce je toho názoru, že „nepochybila a považuje proto návrh proti ní podaný Navrhovatelem za zcela nedůvodný. Události, které Navrhovatel v návrhu líčí a které vedly posléze patrně ke zrušení exekučního titulu a zastavení exekuce jsou naprosto mimo kompetence Instituce, zcela irelevantní pro toto řízení [...]. A to proto, že se Navrhovatel domnívá, že k pochybení došlo na exekutorském úřadu. Zcela nedůvodně činí Instituci odpovědnou za to, že těmto údajným pochybením nečelila.“

Instituce dále namítá, že „požadavky Navrhovatele jsou zmatečné [...] Exekutorský kandidát [...] je oprávněn, jako sám exekutor, ve smyslu § 38 odst. 3 písm. h) zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, požadovat od banky informace o záležitostech tvořících bankovní tajemství. Nejedná se tedy v žádném případě o jejich únik, jak se mylně domnívá Navrhovatel. Navrhovatel [...] nepožádal Instituci po dobu trvání omezení vyplývajících z exekuce o výplatu dvojnásobku životního minima. Instituce není oprávněná k odblokování jakýchkoliv prostředků (s výjimkou dvojnásobku životního minima [...]) zajištěných v exekuci. Je povinna postupovat pouze v souladu s dokumenty, které obdrží od příslušného exekutora. Žádný kodex/metodický návod k zajištění obezřetnosti banky pro případ protiprávních jednání exekutorů neexistuje a ani existovat nemůže, protože banka není v pozici jakéhokoliv kontrolního orgánu exekutorů. Z toho důvodu nemohl být takový kodex Navrhovateli předložen. [...] Ačkoliv [...] není oprávněna jakkoliv aktivně zasahovat do exekučního řízení, nad rámce svých povinností kontaktovala dne 1. 12. 2017 telefonicky na základě informací získaných od navrhovatele příslušný exekutorský úřad s dotazem, proč nebyl dosud exekuční příkaz zrušen, když máme od dlužníka informace, že exekuce byla zastavena. Obdržela informaci, že dosud není zastavení pravomocné [...].“

Instituce dále namítá, že „Navrhovatel má ke svému účtu zřízeno internetové bankovníctví, a to TeleBanking, Online Banking a Smart banking, jimiž může a mohl kdykoliv zjistit okamžitě vyšší disponibilního zůstatku.“

Instituce dále namítá, že „příkaz nebyl proveden chybou pracovníka banky, neboť jej opomněl předat příslušnému útvaru ke zpracování. Poté, co to zjistil, byl příkaz dne 10. 2. 2017 dodatečně zpracován. Navrhovateli byla záležitost vysvětlena a Instituce se mu omluvila. Zaslala mu rovněž potvrzení o důvodu opoždění platby na straně banky pro případ, že by toto byl povinen prokázat příjemci. V souvislosti s opožděnou platbou navrhovatel vůči Instituci v této souvislosti žádný další požadavek neuplatnil, ani nijak nerozporuje sled události. Tato záležitost je tedy mezi účastníky nesporná.“

Instituce tvrdí, že „nemá žádnou nahrávku telefonického hovoru s Navrhovatelem, pouze informaci pracovnice útvaru řízení kvality služeb paní ■ o telefonátu s Navrhovatelem dne 12. 5. 2017 [...]“

Instituce dále namítá, že „komunikace mezi Navrhovatelem a jeho tehdejším bankovním poradcem, panem ■ ohledně možných investic [...]. Je zřejmé, že komunikace probíhala v době ještě před blokací části prostředků na účtu Navrhovatele na základě předmětného exekučního příkazu. Na poslední e-mail bankovního poradce z 4. 5. 2017 Navrhovatel nereagoval. Vzhledem k tomu, že v té době již byly prostředky na základě exekučního příkazu blokovány (jen do menší části zůstatku), je z komunikace jasné, že pan ■ nabízel Navrhovateli schůzku, na niž by investice byly sjednány a není tudíž pravda, že by o disponibilních prostředcích nevěděl a že by mu Instituce jakkoliv bránila v investicích. Právě naopak. Ostatně exekuční příkaz mu byl rovněž doručen a o zůstatku byl informován i prostřednictvím elektronického bankovníctví.“

Instituce doplnila, že otisk obrazovky se zobrazením disponibilního zůstatku na Účtu po zadání blokace z důvodu exekuce „není záznamem z internetového bankovníctví, ale z informačního systému Instituce. Ten je propojen s internetovým bankovníctvím, takže klienti v něm vidí stejné aktuální údaje týkající se konkrétního svého účtu on line. Nelze tak dohledat přímo v internetovém bankovníctví, co se k určitému okamžiku majiteli zobrazovalo, ale vzhledem k propojení s informačním systémem Instituce je toho důkazem právě zobrazení obrazovky.“

7 Jednání o smíru

Finanční arbitr v souladu s § 1 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi vyzval účastníky řízení ke smírnému vyřešení sporu. Instituce nepovažuje smírné řešení sporu za možné, má za to, že nepochybila a považuje proto návrh proti ní podaný Navrhovatelem za zcela nedůvodný. Smírného řešení se proto mezi stranami sporu před vydáním tohoto nálezu finančnímu arbitrovi nepodařilo dosáhnout.

8 Právní posouzení

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 a 3 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy. Finanční arbitr při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné podklady.

Finanční arbitr při rozhodování aplikuje rozhodné psané právo, posuzuje všechny shromážděné podklady samostatně i ve vzájemné souvislosti s přihlédnutím k předmětu projednávaného sporu. Finanční arbitr se tam, kde je to možné, opírá a odvolává na relevantní ustálenou judikaturu obecných soudů nebo Ústavního soudu. Finanční arbitr tak činí proto, aby jeho rozhodnutí bylo věcně a právně správné a přesvědčivé pro obě strany sporu, a zároveň i pro soud, který bude případně na základě žaloby kterékoli strany sporu rozhodnutí finančního arbitra přezkoumávat, rozhodnutí finančního arbitra jako správné potvrdil a žalobu proti němu zamítl.

Předmětem sporu mezi Navrhovatelem a Institucí je posouzení, zda

- 1) Instituce byla oprávněna od 3. 5. 2017 do 7. 12. 2017 blokovat peněžní prostředky na Účtu na základě exekučního příkazu č. j. ■ ze dne 2. 5. 2017 (dále jen „Exekuční příkaz“);
- 2) Instituce způsobila Navrhovateli tím, že blokovala peněžní prostředky na Účtu na základě Exekučního příkazu, nemajetkovou újmu, kterou Navrhovatel nevyčísлил;
- 3) Navrhovatel má nárok na náhradu škody, která mu vznikla v souvislosti s opožděným provedením tuzemského jednorázového příkazu k platbě ze dne 27. 1. 2017;

4) Navrhovatel má nárok na náhradu ušlého zisku jako ztráty z promarněné investice.

8.1 Skutková zjištění

Finanční arbitr na základě tvrzení stran sporu a shromážděných podkladů vychází z následujících skutkových zjištění:

- a) dne 27. 1. 2017 na pobočce Instituce, UniCredit Bank bankovní dům, Náměstí Republiky, Praha 1 obdržela Instituce od Navrhovatele tuzemský jednorázový příkaz k platbě v CZK k převodu částky 20.000 Kč z Účtu na účet č. ■, variabilní symbol ■, s datem vystavení 27. 1. 2017 a splatnosti 27. 1. 2017, Sdělení pro potřeby plátce „poplatek za dovolání k nejvyššímu soudu“ (dále jen „Platební příkaz“); to vyplývá z Platebního příkazu;
- b) dne 10. 2. 2017 provedla Instituce na základě Platebního příkazu převod částky 20.000 Kč z Účtu na účet č. ■, variabilní symbol ■ vedeného u České národní banky, na jméno Obvodního soudu pro Prahu 10; to vyplývá z Potvrzení o provedení platby ze dne 15. 3. 2017;
- c) dne 15. 3. 2017 Instituce vystavila Navrhovateli Potvrzení o provedení platby „[...] potvrzujeme tímto, že z účtu č. ■ v CZK vedeného u UniCredit Bank [...] na výše uvedené jméno a adresu, byl dne 27. ledna 2017 v čase 14:08 na pobočce banky UniCredit Bank bankovní dům, Náměstí Republiky, Praha 1 doručen tuzemský jednorázový příkaz k platbě v CZK, který byl z technických důvodů banky zpracován až dne 10. února 2017, kdy byla odeslána částka ve výši 20000,00,- CZK [...] ve prospěch účtu ■ vedeného u České národní banky [...]“;
- d) dne 3. 4. 2017 odepsala Instituce z účtu č. ■ vedeného pro Navrhovatele v měně euro na základě Rámcové smlouvy o obchodování se zahraničními cennými papíry, jejich správě a/nebo úschově částku ve výši 40.500 eur ve prospěch Účtu; to vyplývá z Informace o transakcích na účtu č. ■ za období od 31. 3. 2017 do 30. 4. 2017;
- e) z e-mailu ze dne 11. 4. 2017 odeslaného Institucí (■) na adresu Navrhovatele (■) vyplývá, že „Dobrý den pane ■, minulý týden byla úspěšně dokončena konverze EUR na CZK po vypořádání cenných papírů. Gratuluji, zvládli jsme to na výbornou....! Rád bych se s Vámi sešel a prošel nové investiční možnosti. Jak vyhovuje tento týden, případně příští týden? Vzhledem k Vaším zkušenostem bychom se měli držet „nízkého rizika – nízkého výnosu“;
- f) z e-mailu ze dne 11. 4. 2017 odeslaného Navrhovatelem (■) na adresu Instituce (■) vyplývá, že „Díky za info a podklady k přemýšlení. Tento týden jsem poněkud obsazen, ale po svátcích se vám ozvu. [...]“;
- g) z e-mailu ze dne 4. 5. 2017 odeslaného Institucí (■) na adresu Navrhovatele (■) vyplývá, že „Dobrý den pane ■, chtěl bych navázat na naše poslední jednání. Našli bychom volný termín ohledně nastavení zhodnocení? [...]“;
- h) do datové schránky Instituce byl dne 3. 5. 2017 v 3:57:20 hod. doručen Exekuční příkaz, kterým se Instituci ukládá, aby od okamžiku, kdy jí bude Exekuční příkaz doručen, z účtu povinného, tj. z Účtu až do výše pohledávky ve výši 269.070 Kč, nákladů exekuce oprávněného ve výši 27.965,50 Kč a nákladů exekuce soudního exekutora ve výši 55.200,20 Kč, nevyplácela peněžní prostředky, neprováděla na ně započtení a ani jinak s nimi nenakládala, a aby poté, kdy bude doručeno vyzoomění o tom, že do rejstříku zahájených exekucí byla zapsána doložka provedení exekuce a vymáhané částky, provedla vyplacení peněžních prostředků na účet č. ■, variabilní symbol ■; to vyplývá z Exekučního příkazu a výstupu z informačního systému s detailem doručení zprávy dne

3. 5. 2017, ID zprávy ISDS: 465206701 a s detailem doručení zprávy dne 3. 5. 2017 „splněn úkol“;

- i) Exekuční příkaz vydal exekutorský kandidát ■, exekutorský kandidát zastupující ■, soudního exekutora, Exekutorský úřad Praha Západ, se sídlem Plzeňská 298/276, 151 23 Praha 5, na základě pověření provedením exekuce Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 22. 3. 2017, č.j. ■, k provedení exekuce podle pravomocného a vykonatelného exekučního titulu: rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2016, č.j. ■ a vykonatelného rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 5. 8. 2015, č.j. ■ (dále jen „Exekutor“); to vyplývá z Exekučního příkazu;
- j) Instituce v okamžiku doručení Exekučního příkazu evidovala na Účtu zůstatek 1.408.013,77 Kč; což vyplývá z Informace o transakcích na účtu za období od 1. 5. 2017 do 9. 10. 2017;
- k) Instituce dne 3. 5. 2017, 10:18:37 hod. zablokovala na Účtu peněžní prostředky ve výši 352.240,2 Kč; to vyplývá z otisku výstupu z informačního systému EUROSING se záznamem blokace výstupu;
- l) disponibilní zůstatek po provedené blokaci na základě Exekučního příkazu byl 1.055.773,50 Kč a ode dne 12. 5. 2017 1.072.127,57 Kč; to vyplývá z Informace o transakcích na účtu za období od 1. 5. 2017 do 9. 10. 2017;
- m) z e-mailu ze dne 7. 6. 2017 odeslaného Institucí (■) na adresu Navrhovatele (■) vyplývá, že *„odpovídáme [...] ve věci podezření na nevysvětlitelné jednání UniCredit Bank [...] vedoucí ke zmizení částky korunových prostředků uložených na Vašem osobním účtu v UCB. Chybějící částka 350.000 Kč, na Vašem účtu UCB byl doručen Exekuční příkaz čj. ■ vystavený dne 2. 5. 2017 soudním exekutorem ■, [...], na základě kterého byla zadána blokace prostředků na účet č. 100 [...] do stanovené výše, tj. 352.240,20 Kč. Prostředky jsou doposud na Účtu, došlo pouze ke snížení jeho disponibilního zůstatku, přičemž UCB je oprávněna uvolnit blokaci buď na základě zaúčtování exekučního příkazu (po doručení oznámení o nabytí jeho plné moci), případně po doručení rozhodnutí výstavce o zastavení exekuce“*;
- n) do datové schránky Instituce bylo dne 7. 12. 2017 v 4:43:15 hod. doručeno Vyrozumění soudního exekutora o zániku pověření k provedení exekuce ze dne 5. 12. 2017, č.j. ■: *„Soudní exekutor oznamuje, že dne 1. 12. 2017 nabylo právní moci usnesení o zastavení exekuce vedené na základě pověření Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 22. 3. 2017 č.j. ■. Tímto zaniklo pověření soudního exekutora a exekutor je povinen od provedení exekuce upustit“*; to vyplývá z Vyrozumění soudního exekutora o zániku pověření k provedení exekuce ze dne 5. 12. 2017, č.j. ■ a z výstupu z informačního systému Instituce o doručení Vyrozumění soudního exekutora o zániku pověření k provedení exekuce ze dne 5. 12. 2017 č. j. ■ do datové schránky Instituce;
- o) Instituce dne 7. 12. 2017, od 12:51:25 hod. odblokovala Účet; to vyplývá z výstupu z informačního systému Instituce s detailem doručení zprávy dne 7. 12. 2017, ID zprávy ISDS: 4527153222 s detailem doručení zprávy dne 7. 12. 2017 „splněn úkol“.

8.2 Rozhodná právní úprava

Exekuční řízení a způsoby provedení exekuce upravuje zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „exekuční řád“), resp. ve znění účinném ke dni 3. 5. 2017. Podle § 52 odst. 1 exekučního řádu platí, že nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro exekuční řízení přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu.

Exekuční řád v § 65 odkazuje, že „[n]estanojí-li tento zákon jinak, použijí se na exekuci příkázáním pohledávky přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu upravující výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky.“

Exekuční řád pro exekuci příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu neobsahuje žádnou právní úpravu použitelnou pro řešení tohoto sporu, použije se proto přiměřeně právní úprava obsažená v § 303 a násl. občanského soudního řádu, konkrétně ustanovení § 303 až 311a o výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu.

Protože rozhodné skutkové okolnosti nastaly před nabytím účinnosti nového zákona o platebním styku, tedy před 13. 1. 2018, je rozhodnou právní úpravou zákon o platebním styku, protože podle § 275 nového zákona o platebním styku, platí, že „[z]ávazek ze smlouvy o platebních službách se řídí tímto zákonem ode dne nabytí účinnosti, i když k uzavření smlouvy o platebních službách došlo před tímto dnem; vznik této smlouvy, jakož i práva a povinnosti z ní vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se však posuzuje podle zákona č. 284/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.“ Zákon o platebním styku je pak speciálním právním předpisem ve vztahu k občanskému zákoníku, pokud tedy zákon o platebním styku právní úpravu neobsahuje, použije se úprava občanského zákoníku jako obecného soukromoprávního předpisu.

8.3 Rozhodná smluvní úprava

Dne 26. 6. 2014 Navrhovatel a Instrukce uzavřeli Smlouvu o účtu, která označuje ve svém čl. V. „Závěrečná ustanovení“ za svou nedílnou součástí Obecné obchodní podmínky UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., v tomto případě účinné ode dne 1. 1. 2014 (dále jen „Všeobecné podmínky“), Produktové obchodní podmínky pro účty a platební styk UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., v tomto případě účinné ode dne 1. 1. 2014 (dále jen „Podmínky pro účty“), Produktové obchodní podmínky pro poskytování produktů přímého bankovníctví UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., v tomto případě účinné ode dne 1. 1. 2014 (dále jen „Podmínky přímého bankovníctví“), Produktové obchodní podmínky pro vydávání a používání platebních karet UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., v tomto případě účinné ode dne 1. 1. 2014 (dále jen „Podmínky pro platební karty“) a Produktové obchodní podmínky pro vedení osobních kont pro klienty small business UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., v tomto případě účinné ode dne 1. 1. 2014 (dále jen „Podmínky pro osobní konta“).

Instrukce v souvislosti s předmětem sporu předložila i Obecné obchodní podmínky UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., účinné od 1. 4. 2016, a Produktové obchodní podmínky pro vydávání a používání platebních karet UniCredit bank Czech Republic and Slovakia, a.s., účinné od 1. 6. 2015, ale netvrdí ani nedokládá, že by se tyto obchodní podmínky staly součástí Smlouvy o účtu ve smyslu § 94 zákona o platebním styku.

Finanční arbitr proto za rozhodnou smluvní úpravu pro účely tohoto řízení považuje Smlouvu o účtu, Všeobecné podmínky, Podmínky pro účty, Podmínky přímého bankovníctví, Podmínky pro platební karty a Podmínky pro osobní konta.

8.4 Náhrada újmy

Pokud jde o náhradu újmy obecně, lze takovou náhradu přiznat, jsou-li splněny podmínky pro její přiznání. Je zapotřebí existence porušení (zákonné nebo smluvní) povinnosti, existence vzniku (majetkové nebo nemajetkové) újmy, existence příčinné souvislosti mezi porušením (zákonné nebo smluvní) povinností a vznikem újmy, a existence zavinění, resp. neexistence okolností vylučujících odpovědnost.

Podle § 2894 odst. 1 občanského zákoníku platí, že „[p]ovinnost nahradit jinému újmu zahrnuje vždy povinnost k náhradě újmy na jmění (škody).“

Škoda je majetková újma, kterou lze objektivně vyčíslit v penězích, přičemž se může jednat buď o reálné zmenšení existujícího majetku – skutečná škoda, nebo o nezvětšení majetku, ačkoli bylo možné je očekávat – ušlý zisk. Skutečnou škodu tedy představuje snížení stávajícího majetkového stavu. Ušlý zisk představuje odůvodněnou naději na zisk, je-li takový majetkový přínos podložen již existujícími či reálně dosažitelnými okolnostmi, z nichž lze usuzovat, že k zamýšlenému zisku by skutečně došlo.

Pokud jde o nemajetkovou újmu, kterou Navrhovatel žádá, pak podle § 2894 odst. 2 občanského zákoníku platí, že *„[n]ebyla-li povinnost odčinit jinému nemajetkovou újmu výslovně ujednána, postihuje škůdce, jen stanoví-li to zvlášť zákon. V takových případech se povinnost nahradit nemajetkovou újmu poskytnutím zadostiučinění posoudí obdobně podle ustanovení o povinnosti nahradit škodu.“*

Občanský zákoník zvlášť stanoví povinnost odčinit nemajetkovou újmu v § 2956 až 2968 (jedná se o újmu na přirozených právech člověka), a v ustanovení § 2971; kromě toho je náhrada nemajetkové újmy v občanském zákoníku upravena také v některých speciálních případech, např. cena zvláštní oblíbenosti podle § 2969 odst. 2 občanského zákoníku.

Podle § 2956 občanského zákoníku platí, že *„[v]znikne-li škůdci povinnost odčinit člověku újmu na jeho přirozeném právu chráněném ustanoveními první části tohoto zákona, nahradí škodu i nemajetkovou újmu, kterou tím způsobil; jako nemajetkovou újmu odčiní i způsobené duševní útrapy.“*

Podle § 19 odst. 1 občanského zákoníku platí, že *„[k]aždý člověk má vrozená, již samotným rozumem a citem poznatelná přirozená práva, a tudíž se považuje za osobu. Zákon stanoví jen meze uplatňování přirozených práv člověka a způsob jejich ochrany.“*

Podle § 81 občanského zákoníku platí, že *„(1) Chráněna je osobnost člověka včetně všech jeho přirozených práv. Každý je povinen ctít svobodné rozhodnutí člověka žít podle svého. (2) Ochrany požívají zejména život a důstojnost člověka, jeho zdraví a právo žít v příznivém životním prostředí, jeho vážnost, čest, soukromí a jeho projevy osobní povahy.“* Podle § 82 odst. 1 občanského zákoníku platí, že *„[č]lověk, jehož osobnost byla dotčena, má právo domáhat se toho, aby bylo od neoprávněného zásahu upuštěno nebo aby byl odstraněn jeho následek.“*

Podle § 2971 občanského zákoníku platí, že *„[o]důvodňují-li to zvláštní okolnosti, za nichž škůdce způsobil újmu protiprávním činem, zejména porušil-li z hrubé nedbalosti důležitou právní povinnost, anebo způsobil-li újmu úmyslně z touhy ničit, ublížit nebo z jiné pohnutky zvlášť zavrženého, nahradí škůdce též nemajetkovou újmu každému, kdo způsobenou újmu důvodně pociťuje jako osobní neštěstí, které nelze jinak odčinit.“* Ustanovení § 2971 občanského zákoníku se tedy může uplatnit tam, kde poškozenému nevznikla újma na jeho přirozených právech vymezených příkladmo v § 81 odst. 1 občanského zákoníku, ale vznikla mu újma na jiných právech. Podle § 2971 občanského zákoníku se nemajetková újma nahrazuje též jiným osobám než primárnímu poškozenému, pokud újmu důvodně pociťují jako osobní neštěstí, které nelze jinak odčinit.

Ustanovení § 2956 a 2971 občanského zákoníku stanoví pro náhradu nemajetkové újmy odlišné předpoklady, když podle § 2956 ve spojení s § 82 odst. 1 občanského zákoníku musí dojít k neoprávněnému zásahu do přirozeného práva, zatímco podle § 2971 občanského zákoníku musí existovat zvláštní okolnosti, za nichž škůdce způsobil nemajetkovou újmu protiprávním jednáním.

Při posuzování nemajetkové újmy finanční arbitr přihlédl k závěrům Nejvyššího soudu v rozsudku ze dne 16. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1747/2014, ve věci nemajetkové újmy způsobené zahájením trestního stíhání, když obviněný byl následně obžaloby zproštěn: *„Jak bylo již shora naznačeno, v souvislosti s prokazováním vzniku nemajetkové újmy je nesprávnou úvaha odvolacího soudu, že „sama existence rozhodnutí, které bylo pro*

nezákonnost zrušeno, zakládá vyvratitelnou domněnku, že jím byla dotčené osobě způsobena imateriální újma“. Naopak, v řízení je na žalobci, aby spolu s odpovědnostním titulem (např. rozhodnutím zrušeným pro nezákonnost) tvrdil a prokazoval i existenci skutečností, které lze právně kvalifikovat jako porušení konkrétního práva žalobce (např. práva na rodinný život), a vznik nemajetkové újmy (představované např. úzkostí, nepohodlím, nejistotou) vzniklé v příčinné souvislosti s danými skutečnostmi. Teprve dojde-li soud po provedeném dokazování k závěru, že odpovědnostním titulem byla porušena konkrétní práva žalobce a že v důsledku toho vznikla žalobci nemajetková újma, může se zabývat otázkami formy a případně výše zadostiučinění podle § 31a odst. 1 a 2 OdpŠk.“

Navrhovatel žádá náhradu škody ve výši 450.000 Kč za zpožděné provedení platebního příkazu, které poškodilo jeho procesní postavení a poskytlo časový prostor pro opožděné zkompletování podkladů Obvodního soudu Praha 10 k postoupení a odeslání soudní dokumentace a náhradu ušlého zisku jako ztráty z promarněné investice, protože mu Instituce nevydala písemné potvrzení, že může disponovat peněžními prostředky na účtu ve výši disponibilního zůstatku.

Aby mohl finanční arbitr Navrhovateli náhradu majetkové újmy přiznat, muselo by být prokázáno, že Instituce svým jednáním porušila smluvní nebo zákonnou povinnost a samozřejmě je potřeba, aby tímto jednáním Instituce vznikla Navrhovateli samotná majetková újma.

Finanční arbitr má za to, že Navrhovatel dále požaduje po Instituci nemajetkové újmy, kterou mu měla Instituce způsobit tím, že blokovala peněžní prostředky na platebním účtu, který pro něj vedla, protože exekuce příkázáním pohledávky z platebního účtu Navrhovatele byla neoprávněná, když tvrdí, že „poškození osobnostních práv postup poškozující mé právo na ochranu soukromí a života, vyjádřením majetkových poměrů a jako osobní neštěstí, kdy jsem ztratil kontrolu nad svými finančními zdroji sloužícími jako životní pojistka na budoucnost. Za zvlášť poškození svého osobnostního práva považuji ztrátu důvěry v tuto bankovní instituci. Jen formální elektronickou komunikaci o nemožnosti nic dalšího učinit považuji za faktické pohrdání s klientem.“

Aby mohl finanční arbitr Navrhovateli náhradu nemajetkové újmy přiznat, muselo by být prokázáno, že Instituce svým jednáním neoprávněně zasáhla do přirozených práv Navrhovatele ve smyslu § 81 občanského zákoníku anebo se dopustila protiprávního jednání ve smyslu § 2971 občanského zákoníku. A samozřejmě je potřeba, aby tímto jednáním Instituce vznikla Navrhovateli samotná nemajetková újma.

8.4.1 Exekuční příkaz

Podle § 304 občanského soudního řádu platí, že „(1) V nařízení výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu soud přikáže peněžnímu ústavu, aby od okamžiku, kdy mu bude usnesení doručeno, z účtu povinného až do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství nevyplácel peněžní prostředky, neprováděl na ně započtení a ani jinak s nimi nenakládal. [...] (2) Soud doručí usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí oprávněnému, povinnému a peněžnímu ústavu. Peněžnímu ústavu je doručí do vlastních rukou. Povinnému nesmí být usnesení doručeno dříve než peněžnímu ústavu. (3) Povinný ztrácí okamžikem, kdy je peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, právo vybrat peněžní prostředky z účtu, použít tyto prostředky k platbám nebo s nimi jinak nakládat, a to do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství; to neplatí v případě platby, jejímž účelem je splnění vymáhané povinnosti, na účet oprávněného nebo soudního exekutora vedený u peněžního ústavu.“

Podle § 47 odst. 1 a 2 exekučního řádu platí, že exekučním příkazem se rozumí příkaz k provedení exekuce některým ze způsobů uvedených v exekučním řádu a exekuční příkaz má účinky nařízení výkonu rozhodnutí podle občanského soudního řádu. To znamená, že

tam, kde občanský soudní řád mluví o usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, rozumí se tím exekuční příkaz.

Instituce proto v tomto případě nemohla od doručení Exekučního příkazu, tedy od 3. 5. 2017, 3:57 hod., z Účtu až do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství, vyplácet peněžní prostředky, provádět na ně započtení a jinak s nimi nakládat. Navrhovatel neměl od stejného okamžiku ve stejném rozsahu právo vybrat peněžní prostředky z Účtu, použít tyto prostředky k platbám nebo s nimi jinak nakládat.

Stejně tak banka neprovede exekuci podle § 308 odst. 2 občanského soudního řádu v případě, že exekuce byla zastavena; v takovém případě ale musí být bance doručeno vyzoomění o tom, že usnesení o zastavení exekuce nabylo právní moci.

Finanční arbitr zjistil, že Instituci bylo dne 7. 12. 2017 doručeno Vyzoomění soudního exekutora o zániku pověření k provedení exekuce ze dne 5. 12. 2017, č. j. ■, a současně zjistil, že Instituce Účet téhož dne v 10:18 hod. odblokovala.

Obecně platí, že obdrží-li Instituce exekuční příkaz, nemůže zkoumat oprávněnost exekuce ani správnost postupu exekutora. V takovém případě musí postupovat tak, jak jí exekuční řád a občanský soudní řád ukládají, protože platí v souladu s principem presumpce správnosti aktů veřejné moci, že dokud není prokázán opak, považují se individuální právní akty, v tomto případě Exekuční příkaz, za platné, i když jsou vadné. Instituce je tedy povinna předpokládat správnost exekučního příkazu a bez dalšího zadržet peněžní prostředky na účtu, který je uveden v exekučním příkazu a který vede pro povinného.

Že Exekutor Navrhovateli Exekuční příkaz případně řádně nedoručil, nemůže jít k tíži Instituce, stejně tak nelze požadovat po Instituci, aby si takovou informaci zjišťovala sama nebo aby ji přijímala od Navrhovatele nebo jiné třetí osoby.

Instituce není povinna Navrhovatele o exekučním příkazu informovat a předložit mu ho, protože jí to žádný právní předpis neukládá. Tuto povinnost ukládá ve svém § 304 odst. 2 občanský soudní řád pouze exekutorovi. Takovou povinnost neukládá Instituci ani Smlouva o účtu.

Občanský soudní řád tedy výslovně upravuje, jak má banka v případě, že jí je doručen exekuční příkaz, postupovat. Pokud by se banka od toho postupu odchýlila a postupovala jinak (např. uvolnila peněžní prostředky na účtu povinného), porušila by tím své zákonem stanovené povinnosti.

Finanční arbitr v tomto případě nezjistil, že by Instituce porušila některou ze zákonných nebo smluvních povinností, když na základě Exekučního příkazu dne 3. 5. 2017 blokovala peněžní prostředky do výše 352.240,20 Kč na Účtu.

Finanční arbitr v tomto případě ze shromážděných podkladů ani nezjistil, že by Instituce měla smluvní povinnost poskytovat Navrhovateli součinnost spočívající v jím požadovaném posouzení, zda a za jakých okolností byl Exekuční příkaz vydán, účastnit se ústních jednání s Navrhovatelem, seznamovat Navrhovatele s vnitřními předpisy, postupy a metodikou.

Finanční arbitr ze shromážděných podkladů ani nezjistil, že by Instituce porušila bankovní tajemství, jak tvrdí Navrhovatel, nebo že by Instituce poskytla informace o Navrhovateli v rozsahu, který by neodpovídal rozsahu vyplývajícímu z § 33 a 34 exekučního řádu ve spojení s § 38 odst. 3 písm. h) zákona o bankách.

Podle § 33 odst. 4 exekučního řádu platí, že „[b]anky [...] jsou povinni sdělit exekutorovi na jeho písemnou žádost údaje o číslech účtů povinného nebo jeho jiných jedinečných identifikátorech, jakož i o jejich stavu a změnách a údaje o majetku, věcech, listinách

či zaknihovaných cenných papírech povinného jimi spravovaných či u nich pro povinného či povinným uschovaných.“

Navrhovatel finančnímu arbitrovi žádnou skutečnost svědčící o jím tvrzeném prozrazení bankovního tajemství nedoložil ani nespecifikoval, o vyjádření jakých konkrétních informací ze strany Instituce se mělo jednat.

Finanční arbitr nezjistil, že by Instituce neoprávněně zasáhla do přirozených práv Navrhovatele ve smyslu § 81 občanského zákoníku anebo se dopustila protiprávního jednání ve smyslu § 2971 občanského zákoníku, a proto nemůže Navrhovateli nárok na náhradu nemajetkové újmy přiznat, když finanční arbitr konstatoval, že Instituce v souvislosti s Exekučním příkazem neporušila smluvní nebo zákonnou povinnost.

8.4.2 Platební příkaz

Podle § 117 odst. 1 zákona o platebním styku „poskytovatel plátce odpovídá plátcí za nesprávně provedenou platební transakci, ledaže plátcí a tam, kde to přichází v úvahu, také poskytovateli příjemce doloží, že částka nesprávně provedené platební transakce byla řádně a včas připsána na účet poskytovatel příjemce.“

Podle § 120 odst. 1 zákona o platebním styku „[j]estliže uživatel tvrdí, že provedenou platební transakci neautorizoval nebo že byla provedena nesprávně, je poskytovatel povinen doložit, že byl dodržen postup, který umožňuje ověřit, že byl dán platební příkaz, že tato platební transakce byla správně zaznamenána, zaúčtována, a že nebyla ovlivněna technickou poruchou nebo jinou závadou“.

Podle § 109 zákona o platebním styku „poskytovatel plátce zajistí, aby peněžní prostředky byly připsány na účet poskytovatele příjemce nejpozději do konce pracovního dne po okamžiku přijetí platebního příkazu“, tedy lhůta pro provedení platebního příkazu běží od okamžiku jeho přijetí poskytovatelem plátce.

Okamžik přijetí platebního příkazu je pak definován v § 104 odst. 1 zákona o platebním styku „okamžikem přijetí platebního příkazu je okamžik, kdy poskytovatel plátce obdrží platební příkaz přímo od plátce nebo z podnětu příjemce.“

Podle § 109 odst. 1 zákona o platebním styku „[p]oskytovatel plátce zajistí, aby peněžní prostředky byly připsány na účet poskytovatele příjemce nejpozději do konce následujícího pracovního dne po okamžiku přijetí platebního příkazu.“

Pokud tedy Instituce obdržela Platební příkaz v pátek 27. 1. 2017, měla povinnost připsat na účet poskytovatele příjemce částku 20.000 Kč v pondělí 30. 1. 2017.

Finanční arbitr tak uzavírá, že Instituce porušila § 117 odst. 1 zákona o platebním styku, když na základě Platebního příkazu provedla převod peněžních prostředků ve výši 20.000 Kč až dne 10. 2. 2017. Instituce tento závěr finančního arbitra a své porušení ani nerozporuje.

Navrhovatel žádným způsobem nedoložil jim tvrzenou skutečnost, že opožděné provedení Platebního příkazu bylo důvodem výtky soudní instance.

Finanční arbitr nezjistil, že by Navrhovateli bylo v důsledku opožděného provedení Platební příkazu znemožněno podání návrhu na odklad vykonatelnosti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2016, č.j. ■■■, nebo že by tento jeho návrh byl pro pozdní zaplacení poplatku odmítnut.

Navrhovatel sice tvrdí, že „[z]požděná platební transakce v praxi znamenala poskytnutí mimořádné procesní výhody žalovaných, kteří v mezidobí, než Obvodní soud platbu zaregistroval a vypravil podkladovou dokumentaci na adresu Nejvyššího soudu ČR,

vykonstruovali „exekuční řízení“, které Nejvyšší soud ČR po obdržení podkladů okamžitě odložil z důvodů hrozící závažné majetkové újmy.“

Nejvyšší soud České republiky Usnesením ze dne 30. 5. 2017, sp. zn. ■■■, rozhodl takto: „Vykonalnost rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2016, č. j. ■■■, se odkládá do právní moci rozhodnutí o dovolání podaném v této věci žalobcem“ (dále jen „Usnesení NS ČR“).

Vzhledem k tomu, že Exekuční příkaz byl vydán již 2. 5. 2017, tedy již 28 dní před vydáním Usnesení NS ČR, nemohlo mít 11denní zpoždění Platebního příkazu zásadní vliv na dobu vydání tohoto Usnesení NS ČR. Pokud Navrhovatel tvrdí, že Nejvyšší soud ČR po obdržení podkladů „okamžitě“ vykonalnost rozsudku Městského soudu v Praze, na základě kterého byl vydán Exekuční příkaz, odložil, pak 11denní zpoždění Platebního příkazu by znamenalo čistě hypoteticky, že Nejvyšší soud by vydal usnesení dne 20. 5. 2017, tedy 15 dní po blokaci peněžních prostředků na Účtu.

Navrhovatel tvrzenou újmu 450.000 Kč vyčíslil jako „[...] Exekuční titul zněl na částku 269 000Kč, 70 000 Kč náklady exekutora, náklady advokáta 9000 Kč a vlastní náklady 20 000Kč. Souhrnně částka škody 450 000 Kč.“ Jedním ze základních předpokladů vzniku nároku na náhradu újmy (škody) je existence příčinné souvislosti mezi porušením povinnosti a škodou a finanční arbitr Navrhovatele k doložení její existence vyzval. Navrhovatel netvrdí, ani nedokládá příčinnou souvislost mezi porušením Instituce a jím tvrzenou ujmu (škodou). Finanční arbitr ze shromážděných podkladů nezjistil, že by opožděné provedení Platebního příkazu mělo souvislost s vykonstruováním exekučního řízení a Navrhovatelem tvrzenou ujmu 450.000 Kč. V takovém případě není splněn jeden ze základních předpokladů náhrady škody.

8.4.3 Investiční záměr

Finanční arbitr ze shromážděných podkladů nezjistil, že by Navrhovatel po 3. 5. 2017 jakýmkoli způsobem kontaktoval Instituci s požadavkem na provedení „předjednaných investičních záměrů“. Finanční arbitr nezjistil a Navrhovatel ani nedoložil, o jaké konkrétní „předjednané investiční záměry“ se mělo v případě Navrhovatele jednat.

Finanční arbitr zjistil, že dne 11. 4. 2017 a dne 4. 5. 2017 proběhla mezi Navrhovatelem a pracovníkem Instituce e-mailová komunikace o možnosti sjednání schůzky, jejímž obsahem mělo být projednání případných investičních záměrů: „Dobrý den pane ■■■, minulý týden byla úspěšně dokončena konverze EUR na CZK po vypořádání cenných papírů. Gratuluji, zvládli jsme to na výbornou....! Rád bych se s Vámi sešel a prošel nové investiční možnosti. Jak vyhovuje tento týden, případně příští týden? Vzhledem k Vaším zkušenostem bychom se měli držet „nízkého rizika – nízkého výnosu“; „Díky za info a podklady k přemýšlení. Tento týden jsem poněkud obsazen, ale po svátcích se vám ozvu. [...]“; „Dobrý den pane ■■■, chtěl bych navázat na naše poslední jednání. Našli bychom volný termín ohledně nastavení zhodnocení? [...]“

Navrhovatel hlavně ve svých podáních namítá, že k realizaci „předjednaných investičních záměrů“ nedošlo proto, že mu Instituce odmítla vydat písemné potvrzení o tom, že disponibilní zůstatek na Účtu ve výši 1.055.773,50 Kč a ode dne 12. 5. 2017 1.072.127,57 Kč může použít právě pro své investiční záměry.

Finanční arbitr nezjistil, že by v internetovém bankovnínictví Navrhovatele nebyla výše disponibilního zůstatku zobrazena. Finanční arbitr dále zjistil, že v e-mailu ze dne 7. 6. 2017 Instituce Navrhovatelem vysvětlila, že na základě Exekučního příkazu jsou peněžní prostředky na Účtu do stanovené výše 352.240,20 Kč blokovány a současně že došlo pouze ke snížení disponibilního zůstatku.

Nadto ze samotného Exekučního příkazu jasně vyplývá z článku IV., že „Soudní exekutor zakazuje povinnému jakkoli nakládat s pohledávkou z účtu u peněžního ústavu podléhající exekuci, zejména ji vybírat, a dále soudní exekutor upozorňuje povinného a peněžní ústav [...] ztrácí povinný okamžikem, kdy je peněžnímu ústavu doručen tento exekuční příkaz, právo [...], a to až do výše vymáhané pohledávky, jejího příslušenství, nákladů oprávněného a nákladů exekuce“, přičemž výše vymáhané pohledávky je vyčíslena v úvodu Exekučního příkazu, tedy „k vymožení pohledávky oprávněných: ve výši 269.070,- Kč, nákladů oprávněných v exekučním řízení 27.965,50 Kč a nákladů exekuce, jejichž výše bude určena soudním exekutorem v příkazu k úhradě nákladů exekuce – předběžně ve výši 55.200,20 Kč“.

Finanční arbitr nezjistil v souvislosti s Navrhovatelem tvrzenou neprovedenou realizaci „předjednaných investičních záměrů“ porušení povinnosti na straně Instrukce a v takovém případě není splněna jedna ze základních podmínek pro náhradu újmy a finanční arbitr jej tak nemůže Navrhovateli přiznat.

9 K výroku nálezu

Ve sporu mezi spotřebitelem (povinným), v tomto případě Navrhovatelem, a bankou, v tomto případě Instrukcí, při nařízení exekuce příkázáním pohledávky z účtu, je finanční arbitr příslušný takový spor rozhodovat pouze v rozsahu, který nepřekračuje rámec poskytování platebních služeb; finanční arbitr tedy ve vedeném řízení posuzoval, zda Instrukce po obdržení Exekučního příkazu postupovala ve vztahu k Účtu a ve vztahu k peněžním prostředkům na tomto Účtu v souladu s právními předpisy (exekučním řádem, resp. občanským soudním řádem) a Smlouvou o účtu.

Finanční arbitr nemohl v žádném případě řešit předložený spor jako spor z exekuce, resp. nemůže posuzovat a rozhodovat o skutečnostech, které vedly k vydání Exekučního příkazu, stejně tak nemůže posuzovat průběh exekučního řízení a postup Exekutora v něm.

Finanční arbitr Navrhovateli opakovaně připomínal a znovu zdůrazňuje, že Navrhovatel se měl bránit v samotném exekučním řízení, resp. mohl se také se stížností na chování Exekutora a s informací o nesprávně vedené exekuci obrátit na Exekutorskou komoru České republiky.

Primárním cílem finančního arbitra je vést strany sporu ke smíru, pokud je smír důvodný. Finanční arbitr však ze shromážděných podkladů a po jejich pečlivém právním posouzení nezjistil, že by Instrukce porušila zákonnou nebo smluvní povinnost, když dne 3. 5. 2017 na základě Exekučního příkazu provedla blokaci peněžních prostředků na Účtu a v této souvislosti by Navrhovateli svědčil nárok na náhradu ať už majetkové nebo nemajetkové újmy.

Finanční arbitr nezjistil, že by v souvislosti s Exekučním příkazem Navrhovateli proti Instrukci svědčil nárok na náhradu ušlého zisku z nerealizovaných „předjednaných investičních záměrů“.

Finanční arbitr zjistil, že Instrukce porušila zákonnou povinnost, když provedla opožděně Platební příkaz. Finanční arbitr však v této souvislosti nezjistil, že by Navrhovateli svědčil nárok na náhradu škody ve výši 450.000 Kč, když nezjistil příčinnou souvislost mezi tvrzenou škodou a porušením Instrukce.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto nálezu.

Poučení:

Proti tomuto nálezu lze podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi do 15 dnů od jeho doručení podat písemně odůvodněné námitky k finančnímu arbitrovi. Práva podat námitky se lze vzdát. Včas podané námitky mají odkladný účinek.

Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci.

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr

Doručuje se
Navrhovatel – do vlastních rukou na adresu ■
Instituce – datová schránka pmigtdu

